

**PROGRAM DOSKONALENIA ZAWODOWEGO CENTRALNEGO
PROWADZONEGO W FORMIE KURSU SPECJALISTYCZNEGO
DLA KANDYDATÓW NA PRZEWODNIKÓW I PRZEWODNIKÓW PSÓW SŁUŻBOWYCH
KATEGORII BOJOWEJ ORAZ WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI POZORANTA**

SPIIS TREŚCI

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu
2. Cel kursu
3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs
4. System prowadzenia kursu
5. Czas trwania kursu
6. Liczebność grupy szkoleniowej
7. Warunki niezbędne do realizacji zajęć i osiągnięcia celów kształcenia, w tym lista wyposażenia dydaktycznego
8. Zakres tematyczny oraz system oceniania
9. Forma zakończenia kursu

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu

Kurs specjalistyczny dla kandydatów na przewodników i przewodników psów służbowych kategorii bojowej oraz wykonujących czynności pozoranta, zwany dalej „kursem”.

2. Cel kursu

Celem kursu jest przygotowanie policjanta do:

- realizacji zadań w zespole bojowym, w skład którego wchodzi przewodnik z psem służbowym kategorii bojowej,
- wykonywania zadań pozoranta w zakresie ćwiczeń obronnych.

3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs

Na kurs kierowany jest policjant, który:

- złożył w formie pisemnej deklarację przystąpienia do uczestnictwa w kursie,
- spełnia wymagania w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych i stażu służby, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 34 ust. 12 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2025 r. poz. 636, 718 i 1366), niezbędne do mianowania na wybrane stanowisko służbowe,
- posiada aktualne zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym,
- posiada dobry stan zdrowia, potwierdzony aktualnym orzeczeniem lekarskim,
- odznacza się sprawnością fizyczną potwierdzoną zaliczonym testem sprawności fizycznej policjantów, o którym mowa w art. 61a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- posiada aktualne orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy na wysokości,
- posiada na wyposażeniu służbowym osobisty sprzęt bojowy i wysokościowy,
- posiada co najmniej rozpoczęty program szczepień przeciwko tężcowi, odkleszczowemu zapaleniu opon mózgowych i wściekliznie lub zapoznał się z kartą oceny ryzyka zawodowego na stanowisku przewodnika psa służbowego.

4. System prowadzenia kursu

Kurs jest realizowany w systemie stacjonarnym.

5. Czas trwania kursu

Kurs trwa 15 dni szkoleniowych. Liczba godzin lekcyjnych, liczonych w 45-minutowych jednostkach, nie powinna przekraczać 8 godzin dziennie, tj. 40 godzin tygodniowo. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się realizację zajęć w wymiarze przekraczającym 8 godzin w ciągu dnia, przy zachowaniu przepisów wydanych na podstawie art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.

Na całkowity wymiar czasu trwania kursu składają się:

Przedsięwzięcia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)
Rozpoczęcie kursu	8
Realizacja treści kształcenia	104
Zakończenie kursu	8
Ogółem:	120 (15 dni szkoleniowych)

6. Liczebność grupy szkoleniowej

Z uwagi na bezpieczeństwo uczestników kursu oraz przyjęte metody kształcenia specyficznych umiejętności praktycznych, poszczególne treści kształcenia należy realizować w grupach szkoleniowych, których liczebność nie może przekraczać 8 słuchaczy .

7. Warunki niezbędne do realizacji zajęć i osiągnięcia celów kształcenia, w tym lista wyposażenia dydaktycznego

Grupa szkoleniowa prowadzona jest przez jednego nauczyciela policyjnego.

Kurs rozpoczyna się po 30 dniu szkoleniowym kursu dla kandydatów na przewodników oraz przewodników psów służbowych kategorii bojowej i jest realizowany z nim równolegle. Zajęcia praktyczne w zakresie pozoracji i działań taktycznych odbywają się wspólnie z zajęciami realizowanymi przez uczestników kursu dla kandydatów na przewodników oraz przewodników psów służbowych kategorii bojowej, z zachowaniem treści właściwej dla danych kursów.

Do wspólnej realizacji przewiduje się treści kształcenia bloku zagadnieniowego numer II. W trakcie realizacji wspólnych treści kształcenia, przy planowaniu zajęć, wiodący jest nauczyciel policyjny kursu dla kandydatów na przewodników oraz przewodników psów służbowych kategorii bojowej. Wszystkie ustalenia dotyczące przeprowadzenia połączonych zajęć odbywają się na zasadzie współpracy pomiędzy nauczycielami policyjnymi realizującymi zajęcia na obu kursach. System oceniania słuchaczy, a także zaliczenie jest niezależne na każdym z kursów i odbywa się na podstawie treści danego kursu.

Zajęcia prowadzą nauczyciele policyjni z jednostki szkoleniowej, której powierzono kurs do realizacji, wspólnie z policjantem Centralnego Pododdziału Kontrterrorystycznego Policji „BOA”, zwanego dalej „BOA”, wyznaczonym przez Dowódcę BOA. Ponadto, zajęcia mogą być wspomagane przez policjantów służby kontrterrorystycznej oraz przedstawicieli podmiotów pozapolicyjnych.

Nauczyciel policyjny, za zgodą kierownika komórki organizacyjnej jednostki szkoleniowej odpowiedzialnej za realizację programu doskonalenia zawodowego, podczas prowadzenia symulacji bądź ćwiczeń może regulować czas zajęć w systemie tygodniowym lub dziennym w sposób zapewniający optymalne osiągnięcie zakładanych celów. Kolejność realizacji treści kształcenia może być zmieniana przez prowadzącego zajęcia, w szczególności ze względu na warunki atmosferyczne.

Ze względu na specyfikę służby z psem służbowym kategorii bojowej, zajęcia należy realizować o różnych porach doby, również poza terenem jednostki szkoleniowej.

Podczas realizacji treści kształcenia, z których wynika potrzeba nawiązania do zasad etyki zawodowej policjanta, praw człowieka i równego traktowania, zakazu dyskryminacji, obowiązku zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym zasad komunikacji z osobami z niepełnosprawnościami oraz tematyki przeciwdziałania korupcji, obowiązkiem każdego nauczyciela policyjnego jest kształtowanie w tym zakresie pożądanych postaw i zachowań. Nauczyciel policyjny podczas realizacji treści kształcenia jest zobowiązany posługiwać się przykładami z praktyki policyjnej oraz orzecznictwa sądów i trybunałów krajowych i międzynarodowych.

Lista wyposażenia dydaktycznego jest określona w poniższej tabeli.

Kategoria/nazwa wyposażenia dydaktycznego	
1. Wyposażenie indywidualne:	Liczba na osobę
Ubiór ćwiczebny policjanta służby kontrterrorystycznej	1 kpl.
Wyposażenie taktyczne policjanta służby kontrterrorystycznej	1 kpl.
Ubiór sportowy	1 kpl.
Broń palna indywidualna długa i krótka	1 szt.
2. Środki dydaktyczne:	Liczba na grupę
Sprzęt do pozoracji wykorzystywany w ćwiczeniach obrończych*	zestaw
Strzelba gładkolufowa*/***	2 szt.
Amunicja ostra 9 mm, 5,56 mm, 12 cal. typu PIK*/**/ ***	wg potrzeb
Amunicja barwiąca 9 mm, 5,56 mm***	wg potrzeb
Wyposażenie medyczne***	1 kpl.
Środki pozoracji pola walki (granaty dymne, granaty hukowe, granaty gazowe)**/***	2 szt. na osobę
Sportowa kamera nasobna*/ ***	2 szt.
Rękawiczki jednorazowe***	wg potrzeb
Sztuczna krew do symulacji (płyn/proszek do sporządzenia płynu)***	1 l
Staza taktyczna***	1 szt.
Płyn do dezynfekcji***	0,5 l
Opaska elastyczna 8 cm x 5 m***	2 szt. na osobę
Opaska dziana niejałowa 5 cm x 4 m***	2 szt. na osobę
Opaska dziana niejałowa 10 cm x 4 m***	2 szt. na osobę
Chusta trójkątna***	5 szt.
Koc ratunkowy termiczny***	2 szt.
Fantom psa do nauki resuscytacji***	1 kpl.

* Środki dydaktyczne zapewnia jednostka szkoleniowa,

** środki dydaktyczne zapewnia komenda wojewódzka (Stołeczna) Policji właściwa dla słuchacza skierowanego na kurs,

*** środki dydaktyczne zapewnia BOA.

Amunicję ostrą 9 mm, 5,56 mm oraz ćwiczebną 7,62 mm, jak również 12 cal. typu PIK zapewnia Centrum Szkolenia Policji w Legionowie, jeżeli zajęcia odbywają się na terenie Centrum Szkolenia Policji w Legionowie. Natomiast w przypadku zajęć poza terenem Centrum Szkolenia Policji w Legionowie amunicję zapewnia BOA. W trakcie kursu przewiduje się średnio wykorzystanie amunicji 9 mm, 5,56 mm w ilości około 200 szt. na słuchacza, wykorzystywanej do zajęć na strzelnicy i strzelnicy taktycznej. Pozostałe rodzaje amunicji będą wykorzystane w liczbie umożliwiającej osiągnięcie celów dydaktycznych.

8. Zakres tematyczny oraz system oceniania

Nazwa i charakterystyka bloku zagadnieniowego	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	System oceniania
I. Teoretyczne podstawy pracy z psem służbowym W ramach bloku zagadnieniowego realizowane są trzy tematy ukierunkowane na kształcenie z zakresu podstaw pracy z psem służbowym, kynologii służbowej oraz taktyk i technik użycia psów służbowych.	21	Po zakończeniu każdego tematu przeprowadzany jest test wiedzy. Ocena z testu wiedzy stanowi ocenę bieżącą. Ocena negatywna uzyskana w czasie realizacji bloku zagadnieniowego musi być poprawiona na ocenę pozytywną. Słuchacz podlega okresowej ocenie w formie zaliczenia, po zakończeniu realizacji bloku zagadnieniowego. Zaliczenie następuje na podstawie bieżących ocen uzyskanych z testów wiedzy przeprowadzanych po zakończeniu każdego z tematów. Obowiązuje dwustopniowa skala ocen zal./nzal.
II. Elementy obroncze z psem służbowym oraz współpraca w ramach zespołu bojowego W ramach bloku zagadnieniowego realizowany jest jeden temat, ukierunkowany na rozwijanie umiejętności pracy pozoranta z psem służbowym oraz współpracy zespołu bojowego z użyciem psa służbowego.	75	Słuchacz podlega okresowej ocenie w formie zaliczenia, po zakończeniu realizacji bloku zagadnieniowego. Ocena negatywna uzyskana w czasie realizacji bloku zagadnieniowego musi być poprawiona na ocenę pozytywną. Zaliczenie następuje na podstawie oceny uzyskanej z testu umiejętności. Obowiązuje dwustopniowa skala ocen zal./nzal.
III. Kształtowanie sprawności fizycznej W ramach bloku zagadnieniowego realizowany jest jeden temat ukierunkowany na rozwijanie umiejętności w zakresie kształtowania zdolności motorycznych słuchacza.	8	W bloku zagadnieniowym przeprowadzany jest jeden test umiejętności. Ocena negatywna uzyskana w czasie realizacji bloku zagadnieniowego musi być poprawiona na ocenę pozytywną. Słuchacz podlega okresowej ocenie w formie zaliczenia, po zakończeniu realizacji bloku zagadnieniowego. Zaliczenie następuje na podstawie oceny uzyskanej z testu umiejętności. Obowiązuje dwustopniowa skala ocen zal./nzal.
Razem	104	

9. Forma zakończenia kursu

Warunkiem ukończenia kursu jest zaliczenie bloków zagadnieniowych. Absolwent kursu otrzymuje świadectwo ukończenia doskonalenia zawodowego centralnego, gdzie w miejsce wyniku stosuje się wpis – „pozytywnym”.

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

BLOK ZAGADNIENIOWY NR I: TEORETYCZNE PODSTAWY PRACY Z PSEM SŁUŻBOWYM

TEMAT NR 1: PODSTAWY PRACY Z PSEM SŁUŻBOWYM

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wymienić i scharakteryzować sprzęt wykorzystywany w ćwiczeniach obrończych,
- omówić zasady bezpieczeństwa podczas wykonywania zadań pozoranta,
- omówić podstawowe elementy pozoracji podczas ćwiczeń obrończych,
- scharakteryzować zasady i metody wyrabiania u psa odwagi oraz ciętości do obcych osób.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Sprzęt wykorzystywany w ćwiczeniach obrończych. 2. Zasady bezpieczeństwa podczas wykonywania zadań pozoranta. 3. Podstawowe elementy pozoracji podczas ćwiczeń obrończych. 4. Zasady i metody wyrabiania u psa odwagi oraz ciętości do obcych osób.	5	wykład, pokaz	W trakcie realizacji zajęć omów: – sprzęt wykorzystywany w szkoleniu psa służbowego oraz zasady bezpieczeństwa pracy z psem służbowym, – typy psychiczne oraz psychofizjologiczne podstawy szkolenia psa służbowego, – zasady i metody poruszania się w stroju ochronnym w czasie pozoracji, – szczegółowe metody i zasady wyrabiania u psa służbowego odwagi oraz ciętości do obcych osób, – elementy pozoracji podczas ćwiczeń obrończych.
5. Zaliczenie.	1	test wiedzy	Dokonaj zaliczenia tematu.

TEMAT NR 2: KYNOLOGIA SŁUŻBOWA

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- omówić elementy anatomii psa,
- scharakteryzować główne procesy fizjologiczne zachodzące w organizmie psa,
- omówić choroby odzwierzęce przenoszone przez psa,
- opisać objawy chorobowe psa,
- omówić i udzielić pomocy przedweterynaryjnej psu.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Anatomia i fizjologia psa. 2. Choroby odzwierzęce przenoszone przez psa. 3. Objawy chorobowe psa. 4. Podstawowe zasady pierwszej pomocy przedweterynaryjnej.	8	wykład, pokaz	W trakcie realizacji zajęć omów: – anatomię i fizjologię psa, – profilaktykę chorób odzwierzęcych przenoszonych przez psa, – objawy chorobowe psa, – podstawowe zasady postępowania w nagłych wypadkach z uwzględnieniem oceny: drożności dróg oddechowych, oddechu, krążenia, neurologicznej, a także zabezpieczenia psa zgodnie z jego stanem i stwierdzonymi obrażeniami. Do zajęć przygotuj: walizkę pierwszej pomocy z pełnym wyposażeniem, rękawiczki oraz trenażer psa. Zaprezentuj działania ratownicze. Zwróć uwagę na bezpieczeństwo słuchacza podczas wykonywanych czynności.
5. Zaliczenie.	2	test wiedzy	Dokonaj zaliczenia tematu.

TEMAT NR 3: TAKTYKI I TECHNIKI UŻYCIA PSA SŁUŻBOWEGO KATEGORII BOJOWEJ

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- omówić przepisy prawne dotyczące użycia psa służbowego kategorii bojowej,
- omówić zasady użycia psa służbowego kategorii bojowej podczas prowadzonych działań bojowych.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Przepisy prawne dotyczące użycia psa służbowego kategorii bojowej. 2. Zasady prowadzenia ćwiczeń obrończych z psem służbowym. 3. Taktyki i techniki prowadzenia działań bojowych z użyciem psa służbowego. 4. Zasady postępowania przy ewakuacji psa służbowego ze strefy zagrożenia.	4	wykład	W trakcie realizacji omów: – zasady prowadzenia ćwiczeń obrończych z psem służbowym, – podstawy prawne użycia psa służbowego jako środka przymusu bezpośredniego, – taktyki i techniki prowadzenia działań bojowych z użyciem psa służbowego, – zasady postępowania przy ewakuacji psa służbowego ze strefy zagrożenia.
5. Zaliczenie.	1	test wiedzy	Dokonaj zaliczenia tematu.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR II: ELEMENTY OBROŃCZE Z PSEM SŁUŻBOWYM ORAZ WSPÓŁPRACA W RAMACH ZESPOŁU BOJOWEGO

TEMAT: ZAJĘCIA PRAKTYCZNE Z WYKORZYSTANIEM ZESPOŁU BOJOWEGO

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- prawidłowo przyjmować postawy pozoranta,
- stosować techniki wykorzystywane podczas pozoracji,
- właściwie poruszać się w stroju ochronnym,
- sprowokować psa służbowego do ataku na różne części ciała z uwzględnieniem kierunku nabiegania,
- przyjąć atak więcej niż jednego psa służbowego,
- pobudzić w psie służbowym odruch ścigania i obezwładniania osoby uciekającej i ukrywającej się,
- realizować postawione zadania w zespole bojowym, w skład którego wchodzi przewodnik z psem służbowym kategorii bojowej.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Ściganie i obezwładnianie osób z użyciem psa służbowego. 2. Współpraca z zespołem bojowym. 3. Strzelania sytuacyjne wraz z zespołem bojowym. 4. Udział w zasadzce. 5. Przeszukanie pomieszczeń w celu zatrzymania osoby ukrywającej się.	68	ćwiczenia	W trakcie realizacji zajęć przeprowadź ćwiczenia polegające na: – ściganiu i obezwładnianiu osób z użyciem psa służbowego, – współpracy z zespołem bojowym, – strzelaniu sytuacyjnym wraz z zespołem bojowym, – udziale w zasadzce, – przeszukaniu pomieszczeń w celu zatrzymania osoby ukrywającej się. Każdy uczestnik kursu w trakcie wykonywania ćwiczeń wykonuje zadania jako: – osoba wykonująca zadania pozoranta, – członek zespołu bojowego.
6. Zaliczenie.	7	test umiejętności	W ramach testu umiejętności słuchaczowi wystawia się dwie oceny: – jedna z zakresu wykonywania zadań pozoranta, – druga z zakresu realizacji zadań jako członek zespołu bojowego.

BLOK ZAGADNIENIOWY NR III: KSZTAŁTOWANIE SPRAWNOŚCI FIZYCZNEJ

TEMAT: KSZTAŁTOWANIE WYTRZYMAŁOŚCI I WYDOLNOŚCI ORGANIZMU, SIŁY OGÓLNEJ, ZWINNOŚCI RUCHOWEJ I WSPÓŁDZIAŁANIA W ZESPOLE

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił wykazać się umiejętnością współdziałania w zespole oraz podnieść swoją wydolność, wytrzymałość, szybkość, siłę ogólną i zwinność.

Zagadnienia	Czas realizacji (w godzinach lekcyjnych)	Metody realizacji i zajęć	Wskazówki do realizacji zajęć
1. Kształtowanie wydolności i wytrzymałości organizmu, siły ogólnej, zwinności ruchowej i współdziałania w zespole. Kształtowanie zdolności motorycznych słuchacza: – bieg terenowy, marszobieg, – gry zespołowe, np. piłka siatkowa, piłka nożna, – ćwiczenia siłowe, – ćwiczenia gimnastyczne.	6	ćwiczenia	Do zajęć przygotuj: siatkę do gry w piłkę siatkową, piłkę do siatkówki, piłkę do piłki nożnej oraz sprzęt na siłowni. Przypomnij warunki dotyczące zachowania bezpieczeństwa podczas zajęć. Poleć słuchaczowi ćwiczenia z zakresu kształtowania wydolności i wytrzymałości organizmu, siły ogólnej, zwinności ruchowej i współdziałania w zespole oraz kształtowania zdolności motorycznych.
2. Zaliczenie.	2	test umiejętności	Przeprowadź test umiejętności polegający na przebiegnięciu w czasie 12 minut minimalnego dystansu 2500 m.